

Bu bölümde size verilen açıklamaları inceleyerek kavramları bulmaya çalışınız.

KAVRAM KÜNYESİ

ANAYASA

Bir devletin yönetim biçimini belirten, yasama, yürütme, yargılama güçlerinin nasıl kullanılacağını gösteren, yurttaşların kamu haklarını bildiren temel yasa.

KAVRAM KÜNYESİ

YASAMA

Yasa koyma, yasa yapma işi.

KAVRAM KÜNYESİ

GÖRÜŞ AYRILIĞI

Bir görüş veya düşüncede farklı değerlendirmede bulunma, farklı düşünme.

KAVRAM KÜNYESİ

BASKOMUTAN

Savaşta bir devletin bütün kara, deniz ve hava kuvvetlerini yöneten büyük komutan, başkumandan, serdar.

KAVRAM KÜNYESİ

MAARİF

Öğretim ve eğitim sistemi.

KAVRAM KÜNYESİ

MAARİF VEKALETİ

Osmanlı Devletinde eğitim işlerinden sorumlu olan bakanlıktır.

KAVRAM KÜNYESİ

TEKALİF-İ MİLLİYE EMİRLERİ

Türk Kurtuluş Savaşı'nın dönüm noktalarından olan Sakarya Meydan Muharebesi öncesi ordunun ihtiyacını karşılamak için Başkomutan Mustafa Kemal Paşa'nın kanunla kendisine verilen yasama yetkisini kullanarak yayınladığı "Ulusal Yükümlülük" emirleridir.

KAVRAM KÜNYESİ

TEKALİF-İ MİLLİYE KOMİSYONU

Tekâlîf-i Millîye Emirlerini belirtilen malları toplayarak kendisine bildirilen cepheye gönderecek, ayrıca bu emirlerin hizmet yükümlülüğüne ilişkin hükümlerini uygulayacak heyet.

KAVRAM KÜNYESİ

MEYDAN SAVAŞI

Bir savaşta, kesin sonuç almak için düşmana karşı bütün güçlerle yüklenilen ölüm kalım savaşı, meydan muharebesi.

KAVRAM KÜNYESİ

SAVUNMA

Saldırıya karşı koyma, müdafaa.

KAVRAM KÜNYESİ

ÖDÜN

Uzlaşmaya varabilmek için hak, istek veya savlarının bir bölümünden, karşı taraf yararına vazgeçme.

KAVRAM KÜNYESİ

MÜBADELE

iki ülke arasındaki değişim, karşılıklı değiş tokuş.

Aşağıda Haritada Kurtuluş Savaşı'nda mücadele ettiğimiz bazı cephelere yer verilmiştir. Bu cephelere ait boşlukları doğru şekilde dolduralım.

The map shows Turkey with three colored regions representing the fronts: West (blue), South (green), and East (pink). Each region is associated with a text box containing information about the front, the enemy, the fighting force, and the peace treaty.

West Front (BATI):
 Cephe Adı: **BATI**
 Savaşılan Düşman: **YUNANLAR**
 Mücadele Eden Kuvvetimiz: **DÜZENLİ ORDU**
 Bitiren Antlaşma: **MUDANYA/LOZAN**

South Front (GÜNEY):
 Cephe Adı: **GÜNEY**
 Savaşılan Düşman: **FRANSTZ ve ERMENİLER**
 Mücadele Eden Kuvvetimiz: **KUVAYİMİLLİYE**
 Bitiren Antlaşma: **ANKARA**

East Front (DOĞU):
 Cephe Adı: **DOĞU**
 Savaşılan Düşman: **ERMENİSTAN**
 Mücadele Eden Kuvvetimiz: **OSMANLIDAN KALAN DÜZENLİ BİRLİK**
 Bitiren Antlaşma: **GÜMRÜ**

Aşağıda verilen bilgilerden doğru olanlara D yanlış olanlara Y koyunuz.

TBMM Güney Cephesinde sadece Antep'e unvan vererek şehri onurlandırmıştır.

Y

Kütahya Eskişehir Savaşları sonucunda meclis Kayseri'ye taşınmıştır.

Y

Tekalif-i Milliye Emirleri Sakarya Savaşı için hazırlansa da süre kısa olduğu için etkisini gösteremedi.

D

Mudanya Ateşkesi ile Doğu Trakya, İstanbul ve çevresi savaş yapılmadan kurtarılmıştır.

D

Lozan Barış Antlaşması ile Misak-ı Milli tam anlamıyla gerçekleşmiştir.

Y

Aşağıda verilen bilgilerdeki boşlukları doldurunuz.

Ankara

Komisyon

Mudanya

Gümrü

Kütahya-Eskişehir

Başkomutanlık

Londra Konferansı

GÜMRÜ Antlaşması TBMM'nin ilk uluslararası başarısıdır.

LONDRA KONFERANSI ile İtilaf Devletleri, TBMM'yi resmen tanımışlardır.

Maarif Kongresi **KÜTAHYA-ESKİŞEHİR** Savaşı devam ederken toplanmıştır.

BASKOMUTANLIK yetkisi kararların daha çabuk alınması için Mustafa Kemal'e verilmiştir.

MUDANYA Ateşkes Anlaşması ile Osmanlı Devleti hukuken yok sayılmıştır.

Lozan Barış Anlaşması'nda boğazların uluslararası bir **KOMİSYON** tarafından yönetileceği belirtilmiştir.

A

Fransızların konum olarak önemli bir noktada bulunan Antep'e girme çabaları karşısında Antep halkı onun öncülüğünde ayaklandı. Çeşitli sıkıntı ve yokluklara rağmen, şehri Fransızlara karşı korudular.

B

SÜTCÜ İMAM

B

Fransızlar, gizli anlaşmalarla kendilerine verilmiş olan Maraş'ı işgal ettiler. Bölgede Ermenilerle iş birliği yapan Fransızlar, Türk halkına baskı ve şiddet uygulamaya başladı. Maraş Savunmasının öncü ismi olarak ön plana çıkmıştır.

D

KAZIM KARABEKİR

C

Fransızların Urfa'yı işgal etmeleriyle şehirde can ve mal güvenliği kalmadı. Bunun üzerine harekete geçen millî kuvvetler ve bölge halkı, onun öncülüğünde yaptıkları mücadele ile Fransızları yendiler.

A

ŞAHİN BEY

D

Ermenilerin saldırgan tutum sergilemesi üzerine, TBMM Osmanlıdan kalan son düzenli birlik olan, 15. Kolordu'nun (Düzenli Ordu) başına onu görevlendirerek Ermenilere karşı başarı gösterdi.

E

MEHMET AKİF ERSOY

E

Yeni Kurulan TBMM'nin bağımsız olduğunu, Milli Mücadele ruhunu ve askerlerin savaşma şevkini artırmak amacıyla bir marşa ihtiyaç duyuldu. Yazılan marşımızın yazarıdır.

C

ALİ SAİB BEY

★ 1 SORU - 1 CEVAP ★

TBMM'nin kurduğu düzenli ordu Batı Cephesinde ilk zaferini hangi savaşta kazanmıştır?

★ I. İNÖNÜ

★ 1 SORU - 1 CEVAP ★

Milli Mücadele Dönemi'nde yaşanan karışıklıklara son vermek ve TBMM'ye yurt içi ve dışında işlerlik kazandırmak amacıyla, BMM, 20 Ocak 1921 tarihinde kabul edilen anayasamız?

★ TEŞKİLAT-İ ESASİ

★ 1 SORU - 1 CEVAP ★

Mustafa Kemal konferanstan sonuç alınamayacağını bilmesine rağmen konferansa neden katılma gereği duymuştur?

İngilizlerin yaymış olduğu Türkler barış değil savaş istiyor tezini çürütmek, Türk Milletinin gerçek temsilcisinin TBMM olduğunu göstermek ve Misak- Milli'yi dünyaya duyurmayı amaçlamıştır.

★ 1 SORU - 1 CEVAP ★

TBMM'nin varlığını resmen tanıyan ilk Avrupalı büyük devletin adı nedir?

★ RUSYA

★ 1 SORU - 1 CEVAP ★

Düzenli ordunun Kurtuluş Savaşı'nda aldığı tek yenilgi hangi savaştır?

★ KÜTAHYA ESKİŞEHİR

★ 1 SORU - 1 CEVAP ★

Mustafa Kemal, "Cehaletle savaş, düşmanla savaşmaktan daha az önemli değildir." diyerek erteleme önerisini kabul etmeyip katıldığı kongre hangisidir?

★ MAARİF KONGRESİ

★ 1 SORU - 1 CEVAP ★

Tekalif -i Milliye Emirleri'ni Başkomutan yetkisi ile çıkartan Mustafa Kemal mesclisin hangi yetkisini kullanmıştır?

★ YASAMA

★ 1 SORU - 1 CEVAP ★

Doğu sınırimızı kesin olarak çizen antlaşmanın adı nedir?

★ KARS

★ 1 SORU - 1 CEVAP ★

Kurtuluş Savaşının askeri safhasını bitiren savaş hangisidir?

★ BÜYÜK TAARRUZ

★ 1 SORU - 1 CEVAP ★

Büyük Taarruz Savaşını sonunda İtilaf Devletleri ile imzalanan ateşkes antlaşmasının adı nedir?

★ MUDANYA

★ 1 SORU - 1 CEVAP ★

Mustafa Kemal Lozan Görüşmelerine giden heyetten, hangi konularda taviz verilmemesini istemiştir?

★ MİSAK- MİLLİ, ERMENİ MESELESİ VE KAPİTÜLASYONLAR

★ 1 SORU - 1 CEVAP ★

Lozan Barış Görüşmelerinde görüşülen konulardan bazıları hangileridir?

- 1- BOĞAZLAR
- 2- KAPİTÜLASYONLAR
- 3- ERMENİ MESELESİ
- 4- BORÇLAR
- 5- AZINLIKLAR
- 6- YABANCI OKULLAR

I İnönü Savaşı'yla birlikte TBMM, dış politikada önemli kazanımlar elde etmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu yargıya kanıt olarak gösterilemez?

- A) Teşkilat-ı Esasiye Kanunu (1921 Anayasası) kabul edildi.
B) İtilaf Devletleri ile Londra Konferansı toplandı.
C) Afganistan ile dostluk antlaşması imzalandı.
D) Sovyet Rusya ile Moskova Antlaşması imzalandı.

27 Kasım 1919 Cuma günü Maraş'ta Ulu Cami'de cuma namazı kılmak için toplanan halk, kalede dalgalanan Türk bayrağının indirildiğini görmüştür. Halktan "Bayraksız namaz kılınmaz." seslerinin yükselmesi üzerine Ulu Cami İmamı Rıdvan Hoca, "hürriyeti elinden alınmış bir milletin cuma namazı kılamayacağını" bildirmiştir. Bunun üzerine halk, Maraş Kalesi'ne doğru harekete geçerek Türk bayrağını geri asmıştır.

Bu olay Maraş halkının;

- I. Vatanseverlik
II. Ulusal Egemenlik
III. Milli bağımsızlık

kavramlarından hangilerine önem verdiğini gösterir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

Türk ordusu, bir yıla yakın sürdürdüğü hazırlıktan sonra 26 Ağustos 1922'de Yunan ordusuna karşı taarruza geçti. Mustafa Kemal "Ordular ilk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!" emrini verdi. Bu emirle birlikte Türk askerinin saldırısına karşın Yunan ordusu geri çekilmeye başladı. Uşak yakınlarında çok sayıda Yunan askeri esir alındı. 6 Eylül'de Balıkesir, 9 Eylül'de İzmir, 11 Eylül'de ise Bursa düşman işgalinden kurtarıldı. 18 Eylül 1922'de tüm Batı Anadolu, Yunan işgalinden kurtarıldı.

Bu bilgilere göre Büyük Taarruz ile ilgili yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Bu savaşla birlikte Yunan ordusu geri çekilmeye başlamıştır.
B) Savaş, Türk ordusunun saldırısı ile başlamıştır.
C) Yunanlılar, Batı Anadolu'da işgal ettiği yerlerden çıkarılmıştır.
D) Bu savaşla birlikte Millî Mücadele'nin askeri safhası sona ermiştir.

Lozan Barış Antlaşması'na İtilaf Devletleri, TBMM ile İstanbul Hükümetini birlikte davet etmiştir. İki hükümeti birbirine düşürerek istedikleri şekilde kararlar almayı amaçlamışlardır.

TBMM, aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirerek bu planı suya düşürmüştür?

- A) Saltanatı kaldırmıştır.
B) Cumhuriyeti ilan etmiştir.
C) Görüşmelere katılmayacağını bildirmiştir.
D) İtilaf Devletleri ile tüm iletişimi kesmiştir.

Tekalif-i Milliye Emirlerinin bazı maddeleri şunlardır:

- I. Her aile birer kat çamaşır, birer çift çorap ve çarık hazırlayıp komisyona verecek.
II. Yurtta mevcut yiyecek maddelerinin yüzde kırkına el konulacak.
III. Halkın elinde bulunan silah ve cephaneye üç gün içinde komisyona teslim edilecek.
IV. Halkın elinde bulunan taşıt araçları ile binek hayvanlarının yüzde yirmisine el konulacak.

Bu maddelere göre Tekalif-i Milliye Emirleri ile aşağıdaki ihtiyaçlardan hangisinin giderilmek istendiği söylenemez?

- A) Gıda B) İletişim C) Askeri D) Giyim

